

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

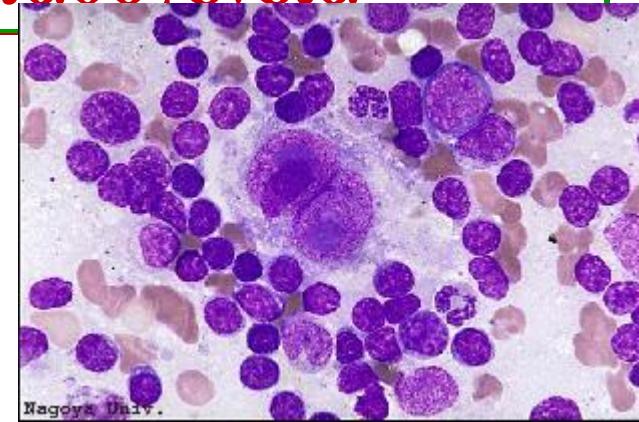

*Αλεξάνδρα Κουράκλη-Συμεωνίδον
Απαρτιωμένη διδασκαλία 2016*

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

Επιδημιολογία - Αιτιοπαθογένεια

- ❖ Δικόρυφη καμπύλη εμφάνισης
κορυφές: **15-40 έτη**, **>60 έτη**
- ❖ ♂ : ♀ = Μικρή υπεροχή (1.5-2.0/1)
- ❖ **30%** όλων των λεμφωμάτων

Κύτταρα Reed – Sternberg: Β-κυτταρική προέλευση

Φαινότυπος: CD15+, **CD30+**, CD45-

Ρόλος **γονιδιώματος EBV** στην μεταμόρφωση – δημιουργία μονοκλωνικού κυτταρικού πληθυσμού. Η πρωτεΐνη LMP-1 του ιού εκφράζεται στα κύτταρα που έχουν προσβληθεί, τα οδηγεί σε εξαλλαγή και εμποδίζει την απόπτωσή τους.

Ετερογενής νόσος

Παθογένεια

Κλωνικότητα των Reed-Sternberg κυττάρων

- ❖ Τα R-S κύτταρα διαφεύγουν από την ανοσοεπαγρύπνηση και την επίθεση των T-κυτταροτοξικών γιατί δεν εκφράζουν το HLA-1 και MHC-I αντιγόνο στην μεμβράνη.
- ❖ Παράγουν μεγάλο αριθμό κυτταροκινών (IL-1, IL-5, IL-6 ,IL-8, IL-4)
- ❖ Η IL-5 προκαλεί αυξημένη παραγωγή ανοσοσφαιρίνης IgE → αφυλακτικές αντιδράσεις

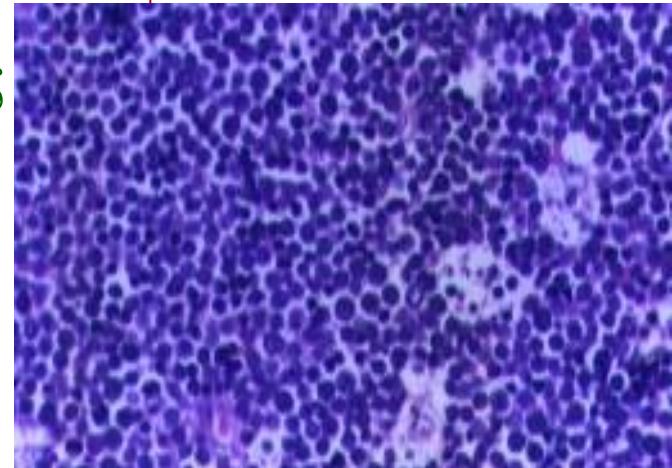
ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

Διάγνωση – Ιστολογικοί τύποι

Βιοψία λεμφαδένα απαραίτητη

Ιστολογικοί τύποι

- Τύπος λεμφοκυτταρικής επικράτησης (5%)
- Κλασικό λέμφωμα Hodgkin's (95%)
 - ❖ Οζώδης σκλήρυνση (70%)
(εφηβεία, συμμετοχή μεσοθωρακίου)
 - ❖ Μεικτή κυτταροβρίθεια (20-25%)
(προεφηβική ηλικία, εκτεταμένη νόσος)
 - ❖ Λεμφοκυτταρική υπεροχή (5%)
(περιορισμένο στάδιο)
 - ❖ Λεμφοκυτταρική αποστέρηση (ερήμωση) (<1%)

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

Κλινική εικόνα

Συχνά καθυστέρηση διάγνωσης λόγω ηπίων συμπτωμάτων

- ❖ Ανώδυνη λεμφαδενοπάθεια
- ❖ **60-80% τραχηλική εντόπιση**
- ❖ Μασχαλιαίοι- 10-15%
- ❖ Βουβωνικοί-6-12%
- ❖ 10-20% συμμετοχή μεσοθωρακίου
- ❖ Πιθανή ηπατομεγαλία
- ❖ **50% σπληνομεγαλία**
- ❖ Εξωλεμφαδενικές εντοπίσεις-ασυνήθεις
(πνεύμονες, ΚΝΣ, δέρμα, οστά)

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

Συμπτωματολογία

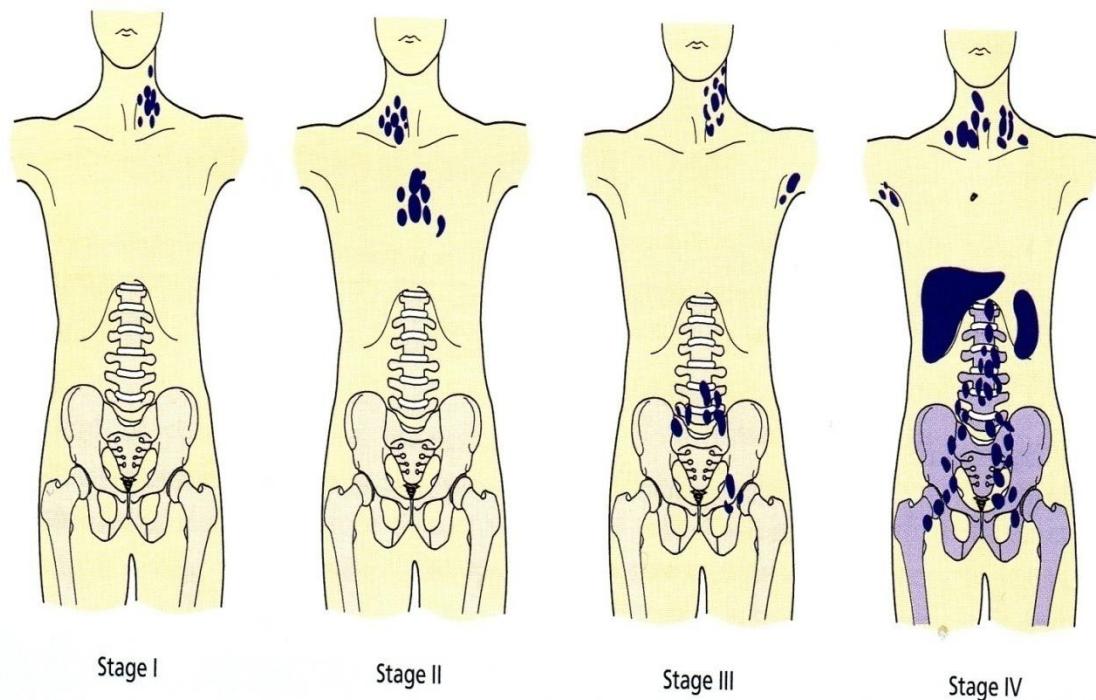
20-30% Β-συμπτώματα: πυρετός (κυματοειδής), απώλεια βάρους ($>10\%$ του βάρους σώματος), εφιδρώσεις.

Άλλα συμπτώματα, όπως κνησμός, ανορεξία, αδυναμία, καταβολή δυνάμεων, άλγος λεμφαδένων μετά κατανάλωση αλκοόλ.

Ανοσοανεπάρκεια – αυξημένη ευαισθησία σε λοιμώξεις
Η ανοσολογική διαταραχή υπάρχει στα πρώιμα στάδια της νόσου και **παραμένει και στους μακροβιούντες μετά θεραπεία**

- Η ανοσολογική απάντηση ανεπαρκεί- τα CD4 (βοηθητικά) λεμφοκύτταρα και τα NK είναι ελαττωμένα, ενώ τα CD8 (κατασταλτικά) και τα B- λεμφοκύτταρα είναι φυσιολογικά

Σταδιοποίηση κατά Ann-Arbor: Στάδια I-IV (Α ή Β), (s-e)

Στάδιο I (1 περιοχή)

Στάδιο II (≥ 2 περιοχές στην ίδια περιοχή του διαφράγματος)

Στάδιο III (πάνω και κάτω από το διάφραγμα)

Στάδιο IV (προσβολή και εξωλεμφαδενικό οργάνον)

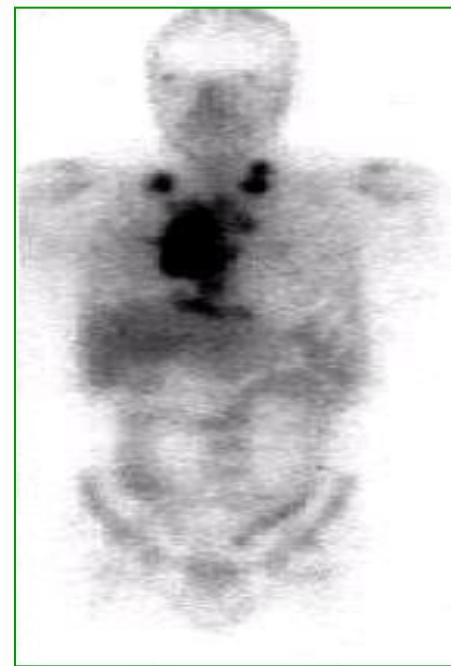
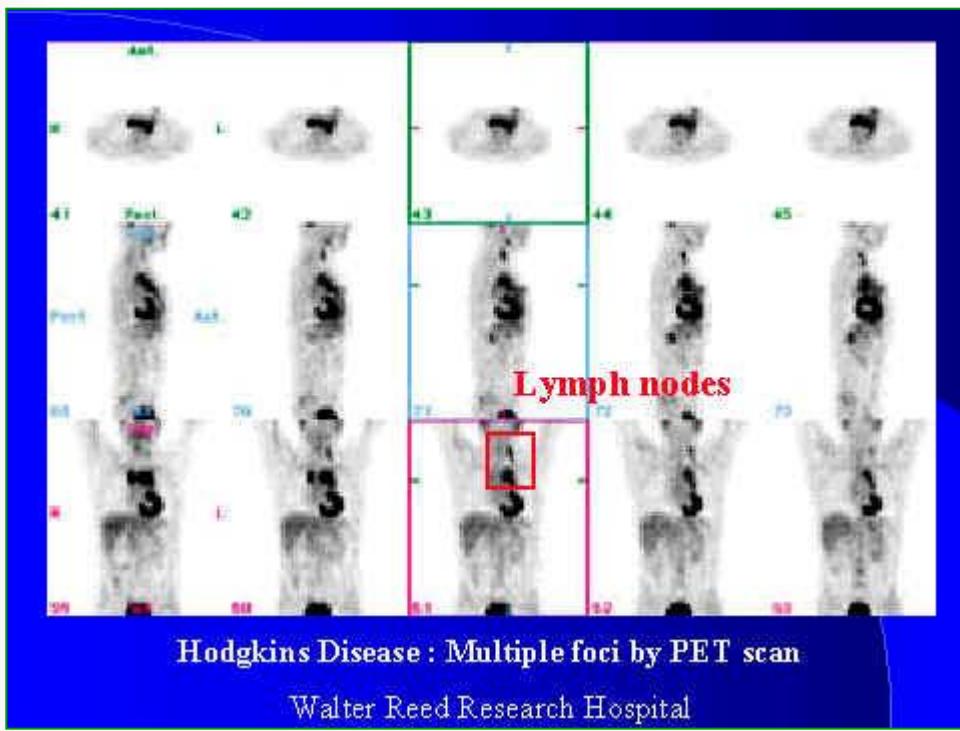
e: εξωλεμφαδενική νόσος

s: συμμετοχή σπληνός

A: Χωρίς συστηματικές εκδηλώσεις

B: Με B -συμπτώματα

ΝΕΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΑΔΙΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

POSITRON EMISSION TOMOGRAPHY (PET-SCAN)

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

Εργαστηριακά ευρήματα

- ◆ **Λευκοκυττάρωση – Ηωσινοφιλία
(παραγωγή IL-5 από τα R-S κύτταρα)**
- ◆ **Απόλυτη λεμφοπενία (απώλεια ανοσολογικής ρύθμισης)**
- ◆ **Ορθόχρωμη –ορθοκυτταρική αναιμία**
- ◆ **Αυξημένη ΤΚΕ, CRP και LDH ορού**
- ◆ **Αυξημένη ALP ορού**

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

Προϋποθέσεις ορθής θεραπευτικής στρατηγικής

Επαρκής σταδιοποίηση

- ✓ Αξονική τομογραφία
- ✓ Μαγνητική τομογραφία
- ✓ (Αμφοτερόπλευρη) οστεομυελική βιοψία
- ✓ Βιοψία ήπατος

Σπινθηρογραφική απεικόνιση εστιών νόσου

- ✓ Σπινθηρογράφημα με Ga^{++}
- ✓ Σπινθηρογράφημα PET με ^{18}FDG

Αξιολόγηση προγνωστικών παραμέτρων

Αξιολόγηση του «υποστρώματος» του ασθενούς

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

Διεθνές προγνωστικό σύστημα (IPS)

Ανάλυση 45 παραμέτρων επί ~5000 ασθενών

- ➡ φύλο (άρρεν =1)
 - ➡ ηλικία (>45 ετών =1)
 - ➡ στάδιο IV (=1)
 - ➡ Αιμοσφαιρίνη < 10.5%
 - ➡ Αλβουμίνη ορού < 4gr/dl
 - ➡ λευκοκυττάρωση (> 15000/mm³ =1)
 - ➡ λεμφοπενία (<600/mm³ ή < 8% =1)

Score 0-3: 5ετής συνολική επιβίωση 83%

Score ≥ 4: >> >> **59%**

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN - Θεραπεία

Χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία ή συνδυασμός

- ❖ **Σχήμα MOPP => Στείρωση 90% στους άνδρες ↑ κίνδυνος δευτεροπαθούς λευχαιμίας (πολύ σπάνια χρησιμοποιείται πλέον)**
- ❖ **Σχήμα ABVD => Πνευμονική τοξικότητα, καρδιοτοξικότητα
2-ετής επιβίωση χωρίς νόσο: > 85-90%**

Σχήμα Γερμανικής ομάδας:

- ❖ **BEACOPP βασικό και εντατικοποιημένο (μπλεομυκίνη, ετοποσίδη, αδριαμυκίνη, κυκλοφωσφαμίδη, βινκριστίνη, προκαρβαζίνη, πρεδνιζόλόνη)**
Εισήχθη το 1991- Π.Υ.> 90%
- ❖ **Άλλα σχήματα**
- ❖ **Ακτινοθεραπεία: 10-15% των ασθενών**
- ❖ **Συνδυασμός ΧΜΘ + Α/Θ προσβεβλημένου πεδίου**

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN

Θεραπεία υποτροπής-ανθεκτικής νόσου

Μονοκλωνικό αντίσωμα anti-CD-30 (ADCETRIS)

Σε εξέλιξη και άλλα μονοκλωνικά αντισώματα

**Χημειοθεραπεία με άλλα σχήματα, με επακόλουθη
αυτόλογη μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων**

Σε ογκώδη νόσο μεσοθιρακίου : ακτινοθεραπεία

ΑΠΩΤΕΡΕΣ ΕΠΠΛΟΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

- ★ **Διαταραχές ανάπτυξης:**
σημαντικές μετά από $A/\theta \sim 35\text{Gy}$
- ★ **Τοξικότητα γονάδων-στείρωση**
- ★ **Υποθυρεοειδισμός**
- ★ **Καρδιοπνευμονικές επιπλοκές**
(καρδιοτοξικότητα)
- ★ **Δευτεροπαθείς κακοήθειες**
- ★ **Ψυχοκοινωνικά προβλήματα**

ΝΟΣΟΣ HODGKIN

ΔΕΥΤΕΡΟΠΑΘΕΙΣ ΚΑΚΟΗΘΕΙΕΣ

- **Μαστού**
- **Θυρεοειδούς**
- **Γαστρεντερικού**
- **Πνεύμονος**
- **Δέρματος**
- **Ουροποιογεννητικού**
- **Εγκεφάλου**

- **Λευχαιμίες – ΜΔΣ – ΝΗ. Λεμφόματα**

ΛΕΜΦΩΜΑ HODGKIN- ΠΡΟΓΝΩΣΗ

- ❖ **Σημαντικότερη παράμετρος: το **στάδιο****
- ❖ **Ίαση επιτυγχάνεται σε ποσοστό > 90% σταδίου I και II**
- ❖ **Στάδιο IV : ίαση σε ποσοστό 50%**
- ❖ **Χειρότερη πρόγνωση: ηλικιωμένοι ασθενείς και ο ιστολογικός τύπος της λεμφοκυτταρικής αποστέρησης**

Συνοπτικά:

- Το λέμφωμα Hodgkin εμφανίζεται συχνότερα σε **εφήβους και νεαρούς ενήλικες**
- Διακρίνεται ιστολογικά σε **κλασσικό και τύπο λεμφοκυτταρικής επικράτησης**
- Οι περισσότερες περιπτώσεις οφείλονται σε **B-προέλευσης κύτταρο**
- Η **οζώδης σκλήρυνση** είναι ο συχνότερος ιστολογικός τύπος
- Ο θεραπευτικός σχεδιασμός βασίζεται κυρίως στην όσο το δυνατόν ορθότερη και πληρέστερη **σταδιοποίηση**